

TÝDEN BOHUSLAVA MARTINŮ V PROSEČI

25. – 30. 5. 2015

Slavnostní zahájení ve čtvrtek 28. května 2015
v 15:00 hod. na hale 2. stupně ZŠ

Základní škola Proseč
Vás jménem HUDEBNÍ DÍLNY zve na vernisáž

„Týden Bohuslava Martinů“

ve čtvrtek 28. května 2015 v 15:00 hod.
na hale 2. stupně základní školy

Program: vernisáž žákovských prací
prezentace o životě a díle Bohuslava Martinů
vystoupení pěveckých sborů a sólistů
klavírní ukázky z díla „Loutky“

ČIŠTĚNÍ STUDÁNEK

7.5. 2015

MUZEUM B. MARTINŮ

14.5. 2015

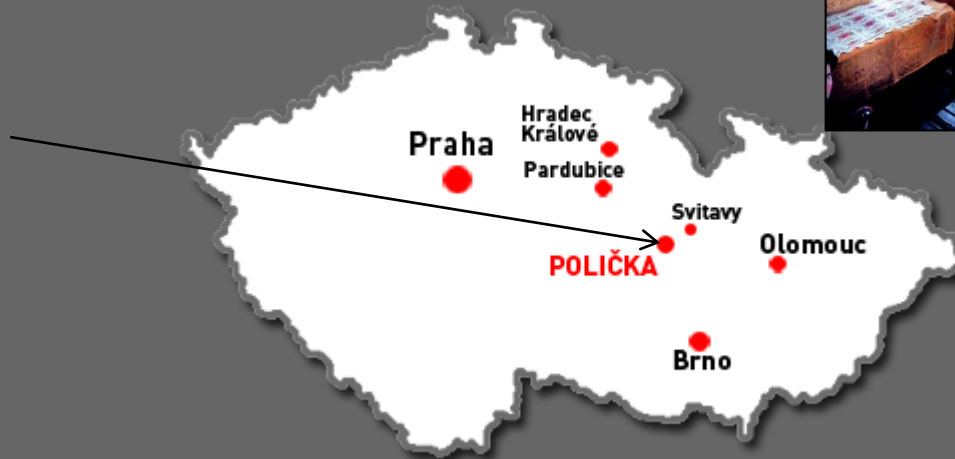
Bohuslav Martinů

NAROZEN:
8. PROSINCE 1890
POLIČKA

ZEMŘEL:
28. SRPNA 1959
LIESTAL
ŠVÝCARSKO

POLIČKA, ČESKÁ REPUBLIKA

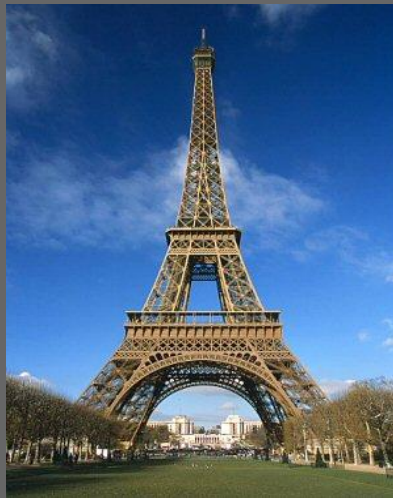

LIESTAL, ŠVÝCARSKO

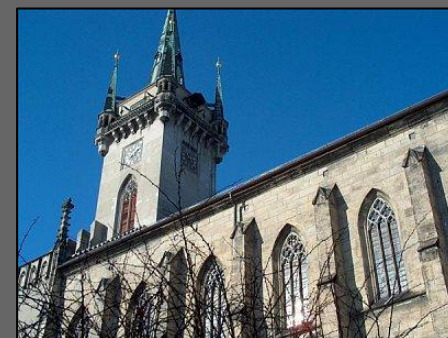
HUDEBNÍ SKLADATEL – POLIČSKÝ RODÁK

- Světově proslulý český skladatel hudební moderny 20. století
- Narodil se v Poličce, malém městě na Vysočině, odkud poznával a také dobýval svět.
- Pobýval a studoval v Praze, Paříži, New Yorku, Římě, Nice, Schönbergu ve Švýcarsku
- Jeho hudba je, stejně jako jeho životní osudy, výjimečná, mnohotvárná a nezaměnitelná.

DĚTSTVÍ A MLÁDÍ

- Bohuslav Martinů se narodil 8. prosince 1890 Polička ve věži kostela sv. Jakuba – za slavnostního vyzvánění všech zvonů – při oslavě svátku Neposkvrněného početí Panny Marie
- Byla mu prorokována slavná budoucnost
- Jeho otec byl švec a pověžný – jeho povinností bylo údržba hodin a vyhlašování požáru
- Malý Bohuslav se učil se hrát na housle a později i na klavír a varhany
- V letech 1922–23 byl žákem Josefa Suka
- Od roku 1923 žil trvale mimo vlast.

STUDIUM NA KONZERVATOŘI (NEDOKONČENO)

- studentem profesora Štěpána Suchého
- nemá dobrý osobní vztah k profesorovi, přestupuje z oddělení houslového na varhanní
- není zrovna vzorný žák
- nakonec bylo rozhodnuto, že Martinů na další studia na konzervatoři jednoduše nestačí a dne 4. června 1910 je „propuštěn pro nenapravitelnou nedbalost.“
- návrat do Poličky, zklamán on i jeho rodiče
- začal se naplno věnovat komponování
- B. Martinů se nevzdal svého snu:

"Všeho se dá dosáhnout, jestliže to skutečně chceme a máme trpělivost za tím jít."

POBYT V PAŘÍŽI

- Krátkodobé stipendium u Alberta Rousella
- Původně na 3 měsíce – pobyt se protáhl na 16 let
- Paříž ho okouzila, i když zde žil v nouzi
- Přátelil se s malířem Janem Zrzavým, bydlel s Ondřejem Sekorou
- Našel zde svou budoucí manželku Charlottu Quennehen – seznámili se v cirkusu
- Sňatek mu nechtěla dovolit maminka
- Jeho pařížské skladby byly ovlivněny jazzem
- Proslavily ho zde Half-Time – Poločas 1924 a La Bagarre – Vřava 1926

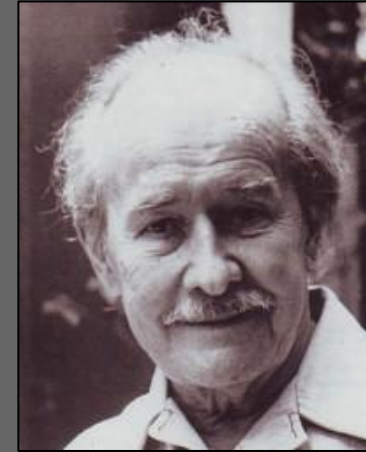
NÁVŠTĚVA PROSEČE

O letních prázdninách r. 1927 navštívil Bohuslav Martinů krátce i Proseč, u svého přítele Bernarda Kosinera, básníka, prozaika, autora pohádek i divadelních her a divadelního kritika strávil 2 dny.

EMIGRACE DO USA

- Před hrozbou nacismu útěk z okupované Francie
- 31.3.1941 odplul lodí do USA
- Setkával se zde kromě jiných významných osobností s Jaroslavem Ježkem, Jiřím Voskovcem a Janem Werichem
- Na objednávku zde vznikla skladba Sinfonietta La Jolla – pojmenovaná po kalifornském městečku

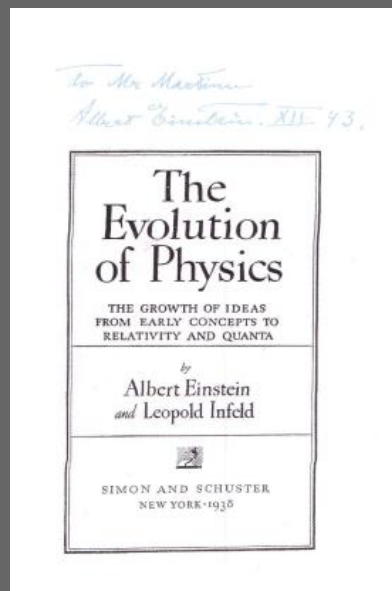
SETKÁNÍ S ALBERTEM EINSTEINEM

I v USA se Martinů přátelí s českými intelektuály a obdivuje dílo významného fyzika A. Einsteina.

V roce 1943 mu věnoval a přinesl Pět madrigalových stancí pro housle a orchestr.

Protože Einstein byl nadšený houslista, oba si spolu skladby zahráli.

Na oplátku Einstein podepsal BM svou knihu o moderní fyzice.

NAPOSLEDY VE VLASTI

Na počátku roku 1938 navštívil B. Martinů naposledy Poličku. Prázdniny tohoto roku trávil na Vysočině v obci Tři Studně. Po návratu do Paříže, v září 1938, pak složil jedno ze svých nejslavnějších děl:

Dvojkonzert pro dva smyčcové orchestry, klavír a tympány

Na Třech Studních strávil v r. 1938 B. Martinů své poslední nejkrásnější prázdniny ve vlasti

OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK

- Po roce 1953 se uvolňuje politické napětí a hudba B. Martinů se začíná doma více hrát, kontaktují ho i noví mladí hudebníci.
- Když se BM seznámil se sbírkou básní Miloslava Bureše, byl okouzlen. Probudily se v něm vzpomínky na dětství a píše komorní kantátu Otvírání studánek – 1955.
- Oba autoři oživilí starý lidový zvyk z Vysočiny – vítání jara.

NEMOC A SMRT

Jak popisuje ve své knize vzpomínek Charlotte Martinů, první příznaky těžké nemoci se projevily během pobytu v Basileji v říjnu 1958.

O dva měsíce později se cítil již o něco lépe, takže se mohl zúčastnit provedení opery *Juliette* v německém Wiesbadenu (25. 1. 1959, dir. L. Kaufmann). Poslední stadium jeho nemoci se však dostavilo již během pobytu v Nice, kam manželé Martinů odcestovali na začátku dubna 1959. Na konci května 1959 musel být již Bohuslav Martinů hospitalizován ve švýcarském Liestalu. Zde lékaři zjistili, že se s pokročilým stadiem rakoviny žaludku již nedá nic dělat. Vedle nepřetržité péče manželky Charlotte se pacientovi jeho nemocniční pobyt snažila ulehčit obětavá Maja Sacher - manželka dirigenta Paula Sachera. Martinů se po většinu času v nemocnici věnoval četbě a nikdy se nevzdal své oblíbené cigarety.

Jeden z posledních portrétů B. Martinů

NÁVRAT DO RODNÉHO MÍSTA

- Po celý svůj život Martinů vzpomínal na domov a toužil vrátit se do vlasti. Se svými blízkými, rodinou a přáteli, udržoval alespoň písemný kontakt. Korespondence čítá na 500 dopisů.
- V roce 1977 vznikla Společnost Bohuslava Martinů v Čechách, která propaguje dílo skladatele.
- V roce 1979 byly ostatky B. Martinů převezeny do rodné Poličky a umístěny do rodinné hrobky, kam byla rok předtím pohřbena i jeho manželka Charlotte.
- Od roku 1996 se každoročně v Poličce koná hudební festival Martinů fest, který patří k hlavním Martinůvským akcím v ČR.

Díla

- 1. smyčcový kvartet, 1920–21
- Istar, balet, 1921
- Loutky I–III, 1912–24
- Half-Time, 1924
- 2. smyčcový kvartet, 1925
- Sinfonietta LA JOLLA
- Otvírání studánek
- Řecké pašije

LOUTKY I.

- o Loutky I – 1922 až 1924,
délka 11 minut

1. Kolombína tančí (Valse)
2. Nová loutka (Schimmy)
3. Ostýchavá panenka (Chanson)
4. Pohádka (Moderato)
5. Tanec loutek (Tempo di valse)

Ukázka: LOUTKY

http://www.youtube.com/watch?v=mq2_eXXFXE

Get More Free Sheet Music at <http://www.sheetmusicfox.com>

Bohuslav Martinu
Puppets
Loutky
Book I
1. Kolombína tančí

Tempo di Valse

p *mf* *poco f* *simile* *dim.* *p*

1

LOUTKY II.

- Loutky II – 1914 až 1918,
délka 15 minut

1. Loutkové divadlo (Valse)
2. Harlekýn (Scherzo)
3. Kolombína vzpomíná (Intermezzo)
4. Nemocná loutka (Chanson triste)
5. Kolombína zpívá (Chanson a là Grieg)

Harlekýn
Harlekin • Harlequin • Arlequin
Scherzo
Zdane Maxové • Zdena Maxová gewidmet • Dedicated to Zdena Maxová • à Zdena Maxová

Allegretto
con giusto
mf
p
f marcato

Ráj.net.cz

LOUTKY III.

- Loutky III – 1912 až 1914,
délka 9 minut

1. Pierrotovo zastaveníčko (Scherzando)
2. Valčík sentimentální loutky (Poco moderato)
3. Kolombína (Andantino)
4. Ples loutek (Tempo di Valse)

1. Pierrotovo zastaveníčko
Pierrots Ständchen • Pierrot's Serenade • La sérénade de Pierrot
Divertissement

Scherzando (ma non troppo)

co-cech to
muzikant.cz

PÍŠŇOVÉ CYKLY

- *Písničky na jednu stránku:*
 - 1. Rosička / Dew
 - 2. Otevření slovečkem / The lock
 - 3. Cesta k milé / Journey to the beloved
 - 4. Chodníček / The foot path
 - 5. U maměnky / At home
 - 6. Sen Panny Marie / The dream of the virgin mary
 - 7. Rozmarýn / Rosemary
- *Písničky na dvě stránky:*
 - 1. Děvče z Moravy / Moravian girl
 - 2. Sousedova stajňa / The neighbour's stable
 - 3. Naděje / Hope
 - 4. Hlásný / The night watchman
 - 5. Tajná láska / Secret love
 - 6. Boží muka / The wayside cross
 - 7. Zvolenovcí chlupci / Lads of Zvolyn

Nový ŠPALÍČEK

- 1. Bohatá milá
- 2. Opuštěný milý
- 3. Touha
- 4. Zvědavá dievča
- 5. Veselá dievča
- 6. Smutný milý
- 7. Prosba
- 8. Vysoká veža

6. SMUTNÝ MILÝ
Der traurige Liebste

Text z Velkých Karlovic
Text aus Groß Karlowitz

Volně recitačně Con lentezza recitando

Ej, smut-no je mně, smut - no, ve - se - lo mně ro - ni, ej, že mně
Ei, tru - rig bin ich, tru - rig und die Welt ist trü - be, ei, denn mir

vy - po - vi - dá mo - je pu - tě - še - ní. Ej, už mně tak ne - bu - de,
gab das Lauf - poß je - ne, die ich lie - be. Ei, ich bin nicht der - sel - be,

jak mně bý - vá - va - lo, ej, když mně z ho - ry z do - ly slun - ko sví - ti - va - lo.
der ich nur war Hin - ne, ei, als noch noch am Him - mel schon die lie - be Sün - ne.

Ej, už mně tak ne - bu - de, jak mně by - lo v lo - ni, vy - rost mně hřo - bí - ček
Ei, ich bin nicht der - sel - be, der ich bin ge - we - sen, denn ist der Birn - baum nun

www.eNoty.eu

Otvírání studánek

- 1955
- je jedním z nejznámějších děl Bohuslava Martinů.
- Jeto kantáta pro soprán, alt, baryton, recitátora, ženský sbor a doprovod, ten tvoří dvoje housle, viola a klavír.
- Délka je 20 minut.

5

OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK OPENING THE WELLS DAS MAIFEST DER BRÜNNLEIN

B. MARTINŮ (1890–1959)

Evitace (Ženský sbor)
Písně o studánce rubínové. Verše napsal Milošlav Bureš a hudbu Bohuslav Martinů, oba z Poličky. Martinů věnoval skladbu básníkovi za jeho lásku k studánkám. Obě jí věnují Poličce, Vysoké, Sýkovec a Třem studáním. Napsáno v roce 1955.

Recitation (soprán/alt)
Songs of the ruby woodland spring. The words were written by Milošlav Bureš and the music by Bohuslav Martinů, both of them natives of Polička. Martinů dedicated this work to Bureš in return for the love the poet feels for the woodland wells. Both dedicated their songs to Polička, the Moravian Highlands, Sýkovec and the Three Wells. Written in the year 1955.

Recitation (Frasenstimm)
Gesänge vom Brunnlein. Verse verfaßt von Milošlav Bureš, Musik von Bohuslav Martinů, beiden aus Polička. Martinů widmete die Komposition dem Dichter für dessen Liebe zu den Brunnlein. Beide widmen sie Polička, der Vysokina, dem Sýkovec und dem Dzeibrunn. Geschrieben im Jahre 1955.

Poco allegretto

Soprano solo
Alto solo
Baryton solo
Soprani
Alti
Violino I.
Violino II.
Viola
Piano

co čech to
muzikantcz

© 1956 Bärenreiter Editio Supraphon Praha

Zdroje

- www.google.cz
- www.martinu.cz
- www.wikipedia.cz
- www.google.cz/obrazky

- **Rajky nad mořem**
- **Ples loutek**
- **Harlekýn**
- **Pohádka**
- **Capricio**

- Chtěli bychom poděkovat Nadaci Bohuslava Martinů za příspěvek k uskutečnění tohoto projektu.

